

EDUSKUNTA
RIKSDAGEN

Eduskunnan kanslian vastuullisuusraportti 2024

Sisällys

Taustaa	3
YK:n kestävä kehityksen tavoite 12: Vastuullista kuluttamista.....	3
Jatkoimme energiansäästötoimenpiteitä	3
Edistimme kiertotaloutta	4
Edistimme hankintojen vastuullisuutta yhdessä sidosryhmiemme kanssa.....	5
YK:n kestävä kehityksen tavoite 16: Rauhaa ja oikeudenmukaisuutta.....	6
Edistimme vahvaa, kansanvaltaista demokratiaa Suomessa.....	6
Viestimme nuorille demokratiasta	6
YK:n kestävä kehityksen tavoite 5: Sukupuolten tasa-arvo	7
Ylläpidimme sukupuolten välistä palkkatasa-arvoa.....	7

Taustaa

Eduskunnan kanslian vuoden 2024 vastuullisuusraportti on järjestyksessään neljäs kestävyys- ja vastuullisuusnäkökulmasta laadittu katsaus kanslian toimintaan. Toimintakertomusta täydentävät vastuullisuusraportit ovat laadintansa myötä nostaneet toiminnan vastuullisuuden uudella tavalla näkyväksi. Samalla on kuitenkin kirkastunut näkemys siitä, että toiminnan vastuullisuutta ei ole aina tarkoituksenmukaista erottaa omaksi kokonaisuudekseen. Se sisältyy oleellisenä osana kaikkeen kanslian toimintaan. Tulevina vuosina eduskunnan kanslia tuleekin sisällyttämään vastuullisuusnäkökulman osaksi toimintakertomusraportointiaan.

Vuoden 2024 kestävyysraportti on edellisvuoden tapaan tiivis, ja tavoitteena on nostaa esiin merkittävästi esiin vastuullisuuden eteen vuoden aikana tehtyä työtä. Raportoinnin viitekehyksenä toimii YK:n kestävä kehityksen toimintaohjelma Agenda 2030. Eduskunnan kansliatoimikunta hyväksyi keväällä 2021 kanslian vastuullisuusraportoinnissa esitettäviksi kestävä kehityksen tavoitteiksi vastuulliseen kuluttamiseen, rauhaan ja oikeudenmukaisuuteen sekä sukupuolten tasa-arvoon liittyvät tavoitteet.

YK:n kestävä kehityksen tavoite 12: Vastuullista kuluttamista

Eduskunnan kanslian näkökulmasta YK:n kestävä kehityksen tavoitteen 12 tärkeimmät alatavoitteet koskevat

- luonnonvarojen kestävää ja tehokasta käyttöä (12.2)
- jätteiden vähentämistä (12.5) sekä
- kestäviä julkisia hankintakäytäntöjä (12.7).

Jatkoimme energiansäästötoimenpiteitä

Ukrainan sodan myötä puhjenneen energiakriisin johdosta eduskunnan kansliatoimikunta päätti syyskuussa 2022 eduskunnan energiansäästötoimenpiteistä. Kaukolämmön kulutusta on vähennetty etenkin työhuoneiden sekä kiinteistön muiden tilojen lämpötiloja laskemalla, ilmanvaihtokoneiden käyttöä optimoimalla sekä piha-alueiden lämmityksestä osin luopumalla. Näillä toimenpiteillä tavoiteltiin noin 500 MWh:n suuruista kaukolämpöenergian säästöä, mikä on noin neljä prosenttia eduskunnan vuosittaisesta kaukolämmön kulutuksesta.

Sähköä on säästetty optimoimalla valaistusta, vähentämällä saunojen käyttöä sekä ohjeistamalla käyttämään työhuoneiden poissaolokytкимиä ja kytkemään valmiustilassa olevat laitteet pois päältä silloin, kun huoneissa ei olla paikalla. Näillä toimenpiteillä tavoiteltiin noin 150 MWh:n suuruista sähköenergian säästöä, mikä on noin kaksi prosenttia eduskunnan vuosittaisesta sähkönkulutuksesta.

Säästöjen toteumaan (Taulukko 1) vaikuttivat eduskunnan omien toimien lisäksi sääolosuhteet sekä alla tarkemmin kuvatut vuosien erityispiirteet.

Taulukko 1: Eduskunnan kiinteistöjen energiankulutus vuosina 2022–2024

	2022	2023	2024	Muutos 2022–2024, %	Muutos 2023–2024, %
Kaukolämmön kulutus, MWh	12 547	12 229	12 211	-2,7 %	-0,1 %
Kaukojäähdytyksen kulutus, MWh	3 243	3 138	3 477	+7,2 %	+10,8 %
Sähkön kulutus, MWh	7 652	7 522	7 772	+1,6 %	+3,3 %

Eduskunnan kiinteistöjen energiankulutus koostuu ostetusta sähköstä, kaukolämmöstä ja -jäähdytyksestä sekä aurinkovoimalla tuotetusta sähköstä. Vuonna 2023 valtion sähkönhankinnassa siirryttiin valtiovarainministeriön ohjeistuksen mukaisesti 100-prosenttisesti uusiutuvasta energiasta fossiilivapaan sähkön käyttöön. Vuonna 2023 hankitusta sähköstä 10–20 prosenttia oli uusiutuvaa ja 80–90 prosenttia ydinvoimalla tuotettua. Vuonna 2024 hankittu sähkö oli puolestaan täysin ydinvoimalla tuotettua.

Vuonna 2024 kaukolämmön kulutuksessa saavutettiin pientä säästöä. Kaukojäähdytyksen kulutus puolestaan kasvoi hyvin lämpimän kesäkauden vuoksi. Myös sähkön kulutus kasvoi vuosiin 2022 ja 2023 verrattuna. Taustalla vaikuttavat paitsi kevätistuntoaudella poikkeuksellisen pitkälle kesään jatkunut eduskuntatyö myös muun muassa koronatilanteesta johtunut henkilöstön etätyömääräys alkuvuonna 2022 sekä eduskuntatyön hetkellinen hiljeneminen vaalikauden vaihteessa 2023. Nämä laskivat vertailuvuosien sähkönkulutusta.

Edistimme kiertotaloutta

Vuonna 2024 eduskunnassa syntyi jätettä yhteensä 243,9 tonnia (236,1 tonnia vuonna 2023) eli noin neljä kiloa huoneistoneliötä kohden. Kiinteistössä lajitellaan erikseen biojäte, energiajäte, sekajäte, paperi ja pahvi, sähkö- ja elektroniikkajäte sekä vaarallinen jäte.

Taulukko 2: Eduskunnan jätemäärät ja kierrätys vuosina 2022–2024

	2022*)	2023	2024	Muutos 2022–2024, %	Muutos 2023–2024, %
Jätteen kokonaismäärä, tn	236,7	236,1	243,9	+3,0 %	+3,3 %
Sekajätteen määrä, tn	19,8	19,7	21,6	+9,1 %	+9,6 %
Energiajätteen määrä, tn (**)	24,9	29,6	24,1	-3,2 %	-18,6 %
Kierrätysaste, %	78,4	76,4	78,7	+0,4 %	+3,0 %
CO ₂ -ekv-päästöt, tn (***)	-322,3	-261,2	-229,5	-28,8 %	-12,1 %

*) Koronavirusepidemia ja laajamittainen etätyö vaikuttivat alkuvuonna erityisesti bio- ja paperijätteen määrään.

**) Energiajäte ei sisällä jätteitä, jotka toimitetaan materiaalien hyötykäyttöön.

***) Hiilidioksidiekvivalentti kuvaa päästöjen ilmastoa lämmittävää vaikutusta. Negatiivinen luku osoittaa vältetyt päästöt, eli jätteen kierrätyksellä on korvattu neitsytraaka-aineiden ja fossiilisten polttoaineiden käyttöä.

Vuonna 2024 kaikkien jätteiden kokonaishyötykäyttöaste oli 97,7 prosenttia, mistä 78,7 prosenttia hyödynnettiin materiaalina ja 21,3 prosenttia energiana. Sekajätteen polttamisesta saatu energia hyödynnetään sähköinä ja lämpönä, ja biojäte hyödynnetään biokaasuna.

Paperinkulutus väheni edelleen sekä eduskunnan monistamossa että muuallakin eduskunnassa. Sähköisten työvälineiden ja digilehtien lisääntymisen sekä asiakirjojen painos- ja kopiomäärien pienentämisen lisäksi kansliassa on muun muassa luovuttu lähes kokonaan eduskuntaesitteiden painattamisesta. Esitteiden tilalle on löydetty uusia tiedon tarjoamisen tapoja, jotka ovat tuoneet mukanaan myös merkittäviä kustannussäästöjä. Esimerkkeinä voidaan mainita kanslian tarjoamat verkkosisällöt sekä omassa monistamossa tuotetut kevytesitteet.

Edistimme hankintojen vastuullisuutta yhdessä sidosryhmiemme kanssa

Eduskunnan kanslian hankinnoissa pyritään tunnistamaan hankintastrategian mukaisesti ne hankinnat, joilla on erityisesti vastuullisuusnäkökulmasta korostunut vaikutus. Vastuullisuuden nähdään eduskunnan kanslian hankinnoissa jakautuvan ympäristövastuuseen, sosiaaliseen vastuuseen sekä taloudelliseen vastuuseen.

Kansliassa hyödynnettiin vuonna 2024 yhä kasvavassa määrin valtion yhteishankintayksikkö Hanselin yhteishankintoja, joiden kilpailutuksissa vastuullisuus on keskeisessä roolissa. Taloudellisen vastuun voidaan nähdä sisältyvän jo Hanselin toiminnan perusajatuksen, sillä Hansel pyrkii yhteishankintojen kautta säästämään julkisia varoja. Myös sosiaalinen vastuu ja ympäristövastuu on huomioitu Hanselin kilpailutuksissa laajasti. Koko valtionhallinnon näkökulmasta yhteishankintojen kautta voidaan toteuttaa kansallista hankintastrategiaa ja julkishallinnon vastuullisuutta koskevia päätöksiä. Eduskunnan kansliassa yhteishankinnat myös vähentävät tarvetta kanslian omille kilpailutuksille, tuovat koko valtion mittakaavaedut ja Hanselin vankan hankintaosaamisen ja -kokemuksen myös kanslian hankintoihin sekä säästävät hankintoihin kuluvaan aikaan. Kanslia liittyi 12:een Hanselin puitesopimukseen vuonna 2024, ja vuoden lopussa voimassa olevia Hansel-puitesopimuksia oli kansliassa 61.

Toinen hankintojen vastuullisuutta ja sidosryhmäyhteistyötä koskeva nosto liittyy eduskunnan kansainväliseen toimintaan, jossa on ryhdytty huomioimaan ja vahvistamaan Suomen maakuvaan entistä laajamittaisemmin. Kestävän kehityksen periaatteet edistävät myös maakuvan kansallisia tavoitteita. Esimerkkeinä voidaan mainita kokouspaikkojen valinta suhteessa julkiseen liikenteeseen, digitalisaation hyödyntäminen muun muassa kokousmateriaaleissa sekä lahjojen ja pulloveden välttäminen. Myös taloudellinen vastuu on tärkeä, eli kaikessa toiminnassa huomioidaan kustannustehokkuus. Kanslia on mukana ulkoministeriön johdolla toimivassa valtionhallinnon kokouskoordinaatiossa eli niin sanotussa ministeriöiden tapahtumantekijät -verkostossa, jossa maakuva ja kestävä kehitys periaatteet ovat vahvasti esillä.

YK:n kestävä kehityksen tavoite 16: Rauhaa ja oikeudenmukaisuutta

Eduskunnan kanslian näkökulmasta tärkeimmät alatavoitteet koskevat

- tehokkaita, vastuullisia ja läpinäkyviä instituutioita (16.6)
- joustavaa, kaikkia koskevaa, osallistavaa ja edustavaa päätöksentekoa (16.7) sekä
- julkista tietojen saantia (16.10).

Edistimme vahvaa, kansanvaltaista demokratiaa Suomessa

Vuoden 2024 valtiopäivillä merkittävä osa hallituksen esityksistä oli kiireellisiä ja poliittisesti kiistanalaisia. Kanslia hoiti valtiopäiväasioiden käsittelyn toimintavarmasti, laadukkaasti ja oikea-aikaisesti kiireellisiä asioita priorisoiden ja muuttuneisiin käsittelyaikoihin mukautuen. Säädösten mukaiset käsittelyprosessit takasivat myös kiire- ja poikkeustilanteissa demokratian toteutumisen avoimesti, vastuullisesti ja läpinäkyvästi.

Kanslian uuden, vuosien 2024–2027 strategian painopisteinä ovat vahvan, kansanvaltaisen demokratian edistäminen Suomessa sekä eduskunta hyvänä työpaikkana. Yhtenä vahvan demokratian kulmakivenä on ajankohtaisen ja luotettavan tiedon sekä osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien tarjoaminen. Näitä tavoitteita edistämään käynnistettiin vuonna 2024 eduskunnan julkisen verkkopalvelun uudistus, jonka osana uudistetaan myös hakupalvelut ja avoin data. Myös eduskunnan tietotuki pyrkii parantamaan avoimen ja digitoitavan tiedon hyödynnettävyyttä sekä eduskunnan sisällä että julkisesti. Ajankohtaisviestintä oli aktiivista, ja eduskunnan somekanavien päivityksillä oli yhteensä yli 2,2 miljoonaa näyttökertaa.

Viestimme nuorille demokratiasta

Demokratia on maailmanlaajuisestikin haasteiden edessä. Myös Suomessa äänestysaktiivisuus on laskenut, tavat vaikuttaa yhteiskunnallisiin asioihin ovat murroksessa ja poliittinen vastakkainasettelu on vahvistunut. Eduskunnan kanslia pyrkii osaltaan vahvistamaan tulevaisuuden demokratiaa tarjoamalla demokratiakasvatuksen palveluita kouluille, oppilaitoksille, järjestöille ja kansalaisille. Eduskunnan kanslia on myös ollut mukana perustamassa demokratiakasvatuksen kehittämisryhmää, johon kuuluu kanslian lisäksi ministeriöitä, Opetushallitus, järjestöjä ja yliopistoja. Tavoitteena on saada demokratiakasvatuksen parissa työskenteleviä tahoja työskentelemään yhdessä, yhteisen tavoitteen eteen.

Eduskunnassa järjestettiin keväällä Nuorten parlamentti, jonka täysistuntopäivän aikana nuorilla oppilasedustajilla oli mahdollisuus päästä keskustelemaan kansanedustajien kanssa. Myös nuorille suunnattu eduskuntapeli uudistettiin. Eduskunnan kanslia tarjoaa lisäksi muun muassa oppimateriaaleja ja tietopaketteja ja on mukana vuosittaisilla Educa-messuilla. Koululaisryhmille Eduskuntatalo on mieleenpainuva vierailukohde, ja vierailuja järjestetään sekä opastettuina kierroksina, Teams-oppitunteina että virtuaalikierroksina.

Myös monenkeskisessä kansainvälisessä yhteistyössä kuuluu nuorten ääni. Eri parlamenttien välisissä kansainvälisissä järjestöissä nuoriin liittyvät kysymykset ovat vahvasti läsnä.

YK:n kestävän kehityksen tavoite 5: Sukupuolten tasa-arvo

Eduskunnan kanslian näkökulmasta tärkeimmät alatavoitteet koskevat

- kaikenlaisen naisiin kohdistuvan syrjinnän lopettamista (5.1) sekä
- naisten täysivaltaista ja tehokasta osallistumista sekä yhtäläisiä johtamismahdollisuuksia (5.5).

Ylläpidimme sukupuolten välistä palkkatasa-arvoa

Eduskunnan kanslian tasa-arvotoimikunnan laatima tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma vuosille 2025–2026 hyväksyttiin joulukuussa 2024. Suunnitelmaan sisällytettiin selvitys työpaikan tasa-arvotilanteesta henkilöstölle tehtyjen kyselyjen perusteella, erittely naisten ja miesten sijoittumisesta eri tehtäviin, palkkakartoitus sekä tietoja tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan 2020–2023 sisältyneiden toimenpiteiden toteutumisesta.

Keväällä 2024 toteutetussa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskyselyssä vastaajat arvioivat sukupuolten tasa-arvon toteutuvan erittäin hyvin (4,16 asteikolla 1–5). Lähes sama arvio annettiin työn ja perhe-elämän yhteensovittamisesta. Vuoden 2023 työtyytyväisyyskyselyn tulosten perusteella henkilöstön kokemukset epäasiallisesta kohtelusta ja häirinnästä ovat kuitenkin lisääntyneet. Tilanteet liittyvät osittain myös sukupuoleen. Epäasiallisen kohtelun ja häirinnän estäminen sekä hyvän työkäytöksen edistäminen asetettiin kanslian yhteiseksi työhyvinvoinnin kehittämistavoitteeksi vuosille 2024–2025. Tavoitteiden toteuttamiseksi käynnistettiin SEIS!-kampanja, joka toteutettiin kevätkaudella 2024. Samassa yhteydessä otettiin käyttöön sähköinen ilmoituskanava epäasiallisesta kohtelusta ja häirinnästä ilmoittamiseen.

Vuoden 2024 lopussa eduskunnan kanslian virkasuhteisesta henkilöstöstä (429 henkilöä) oli 39 prosenttia miehiä ja 61 prosenttia naisia. Johtotaso-, esimies- ja työnjohtotehtävissä naisia oli puolestaan 51 prosenttia. Naisten osuus laski seitsemällä prosenttiyksiköllä vuodesta 2023. Tasa-arvonäkökulmasta arvioitaessa on positiivisesti huomionarvoista, että johtaja- ja päällikkö-nimikkeet eivät ole sukupuolittuneita.

Palkkakartoituksen perusteella voitiin todeta, että eduskunnan kanslian palkkauksessa ei ole juurikaan eroa sukupuolten välillä. Virkasuhteisella henkilöstöllä (pois lukien sopimuspalkkaiset virkamiehet) naisten palkkojen keskiarvo oli 98 prosenttia miesten palkkojen keskiarvosta. Sekä naisten että miesten tehtävien vaativuusluokkien keskiarvo oli 8,9 asteikolla 4–14. Naisten kohdalla hajonta oli kuitenkin huomattavan suurta: alimmissa (4–5) ja ylimmissä (13–14) vaativuusluokissa on yli neljännes naisista mutta vain seitsemäsosa miehistä. Naisten suoritusarvioiden keskiarvo oli 97 prosenttia miesten suoritusarvioiden keskiarvosta. Edelliseen palkkakartoitukseen verrattuna suoritusarviointiero on kaventunut.

Lisätietoja

Päätös/Käsittely	Asiakirjat	Lisätietoja
Eduskunnan kanslian johtoryhmä 31.3.2025	Eduskunnan kanslian vastuullisuusraportti 2024, EDK/144/02.02.01/2025	Inga Luukko
Kansliatoimikunta 24.4.2025		